

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci

žalobce: **V. L. H.**, narozený dne X
státní příslušnost: Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2025, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobce dne 28. 5. 2025 požádal o mezinárodní ochranu v ČR. V žádosti a při pohovoru uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamu, národností kinh a ovládá pouze vietnamštinu. Ve Vietnamu žije jeho manželka, s níž se rozvádí, dále čtyři děti a rodiče, v ČR příbuzné nemá. V dubnu 2024 odcestoval do Maďarska za prací, aby mohl splácet dluh a finančně zajistit rodinu. Poté v březnu 2025 přicestoval do ČR. Ve Vietnamu dluží bance 600 tis. Kč za půjčku na cestu do Maďarska. Nebude-li dluh splácet, přijde o dům, kde žije s rodiči a dětmi. Z příjmů ve Vietnamu by dluh nebyl schopen splácet. O mezinárodní ochranu požádal poté, co policie při kontrole zjistila, že je na území ČR nelegálně. Cílem žádosti bylo pobyt v ČR zlegalizovat, aby zde mohl žít a pracovat. Dále uvedl, že ve Vietnamu neměl

žádné problémy s policií ani státními orgány, není politicky aktivní a ani nikdy nebyl členem politické strany či skupiny.

2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků řízení

3. Žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Obsah žaloby soud shrnuje takto:
 - a) Žalovaný nedostatečně posoudil jednotlivé důvody pro udělení azylu a doplňkové ochrany, nedostatečně zjistil skutkový stav věci, resp. zjištěný skutkový stav nesprávně vyložil, v důsledku čehož dospěl k nesprávným závěrům, že nejsou splněny podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany, což se nejvíce projevilo ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 téhož zákona.
 - b) Žalovaný pochybil tím, že žalobci neudělil humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Při užití správního uvážení v rámci rozhodování o udělení humanitárního azylu žalovaný nereflektoval ustálenou judikaturu, neboť z napadeného rozhodnutí nelze vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodného zvláštního zřetele pro udělení tohoto druhu azylu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce chce v ČR zůstat, protože má ve Vietnamu dluhy, čímž je naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. K důvodům udělení humanitárního azylu podle něj existuje ustálená judikatura, přičemž v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnil, proč žalobcův případ nelze označit za „hodný zvláštního zřetele“. Také připomněl, že k 1. 10. 2025 byl humanitární azyl ze zákona o azylu vypuštěn.

C) Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud ve věci bez jednání.
6. Vypuštění institutu humanitárního azylu ze zákona o azylu s účinností od 1. 10. 2025 nemohlo mít na posouzení věci krajským soudem žádný vliv, neboť krajský soud podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, tj. ke dni 27. 8. 2025.
7. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí kromě obecných náležitostí podání podle § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. obsahovat rovněž zvláštní náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 s. ř. s., mezi nimiž je pod písmenem d) tohoto ustanovení uvedena identifikace žalobních bodů. Z nich musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Význam co nejpřesnější formulace žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a dle které se soud při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce tvrdí. Soud tak není povinen, ale ani oprávněn, tyto důvody za účastníka řízení domýšlet či doplňovat, neboť by tím porušil zásadu rovnosti stran a přestal být nestranným rozhodčím sporu (viz např. usnesení NSS ze dne 24. 8. 2020, č. j. 4 Azs 206/2020-38).

8. Otázkou náležitého vymezení žalobních bodů se NSS ve svých rozhodnutích zabýval mnohokrát. Již v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, rozšířený senát NSS vyjádřil, že *„[l]íčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“*
9. V posuzované věci ale celý bod a) představuje jen výčet typových vad, resp. nezákonností, aniž by z těchto tvrzení žalobce byly seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce. Tvrzení, že žalovaný „nedostatečně posoudil jednotlivé důvody pro udělení azylu a doplňkové ochrany“, „nedostatečně zjistil skutkový stav, resp. zjištěný skutkový stav nesprávně vyložil“ a „nesprávně došel k tomu, že nejsou splněny podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany“ jsou totiž zcela obecná a ve vztahu ke konkrétnímu případu nic nevypovídající, takže z nich nelze pochopit, co konkrétně měl žalovaný právě v posuzované věci nezjistit, nesprávně vyložit, ani v čem a proč jsou nesprávné jednotlivé dílčí závěry žalovaného o tom, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, ani doplňkové ochrany podle § 14a či § 14b zákona o azylu. Takto formulovanou žalobu by mohl podle krajského soudu podat jakýkoliv žalobce proti jakémukoli rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany (viz rozsudky NSS ze dne 10. 2. 2017, č. j. 2 Azs 346/2016-24, či ze dne 20. 6. 2019, č. j. 2 Azs 391/2018-34). Krajský soud tak uzavírá, že kritická hodnocení žalobce shrnutá soudem v odst. 3 písm. a) tohoto rozsudku nelze pro absenci alespoň minimální míry individualizace považovat za žalobní bod splňující požadavky § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
10. Námitky uvedené v odst. 3 písm. b) tohoto rozsudku lze za žalobní bod považovat, je však třeba ve vztahu k nim připomenout závěr rozšířeného senátu NSS uvedený v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, že *„jestliže žalobní bod těmto požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace – v průběhu řízení dále doplněn.“* Žalobce přitom při své kritice kvality odůvodnění napadeného rozhodnutí v části týkající se neudělení humanitárního azylu ustrnul v rovině velmi obecné. Žalobce sice ocitoval řadu judikátů, následně se však omezil jen na tvrzení, že napadené rozhodnutí nesplňuje požadavky judikatury na odůvodnění rozhodnutí založeného na správním uvážení, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro chybějící úvahy žalovaného o důvodech, pro které nelze považovat žalobcův případ za hodný zvláštního zřetele, a dále uvedl, že jeho existenční problémy, které v řízení popsal, naplňují důvod pro udělení humanitárního azylu. Míra podrobnosti vypořádání krajským soudem tak bude odpovídat míře (ne)konkrétnosti těchto námitek (viz rozsudky NSS ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 18/2015-101, odst. [48], či ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 145/2021-51, odst. [37]).
11. Podle § 14 věty první zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl z humanitárního důvodu.*

12. Z citovaného ustanovení vyplývá, že předpokladem udělení humanitárního azylu je existence případu hodného zvláštního zřetele. Teprve je-li takovýto důvod dán, nastupuje prostor pro správní uvážení žalovaného (viz rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS).
13. K výkladu pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ zmíněného v § 14 zákona o azylu, jakož i k vymezení role soudu při přezkumu rozhodnutí založeného na správním uvážení přitom existuje ustálená judikatura, jejíž závěry shrnul rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018-30, č. 3751/2018 Sb. NSS, odst. 29 takto: *„Mezi obvyklé důvody pro udělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře řadí například poskytnutí ochrany osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (viz např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, či usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016-26). Jedná se tedy o situace absence či nedostatku ochrany ze strany země původu, např. z důvodu nedostatečné lékařské péče či humanitární katastrofy, nikoli však z důvodů taxativně vymezených v ostatních ustanoveních zákona o azylu. Je rovněž třeba zdůraznit, že na udělení humanitárního azylu nemá žadatel ani právní nárok (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48) ani subjektivní právo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38). Posouzení důvodů žadatele ve vztahu k tzv. humanitárnímu azylu je otázkou správního uvážení správního orgánu. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (srov. již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 47/2003-48, či usnesení ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015-23).“*
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předně poukázal na skutečnost, že sám žalobce označil za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu snahu o legalizaci pobytu, načež s odkazy na judikaturu NSS žalobci vysvětlil, že k legalizaci pobytu v ČR slouží nástroje zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a nelze k tomuto účelu zneužít institut mezinárodní ochrany, neboť ten slouží k ochraně příslušníků cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu zákona o azylu nebo mají z takového pronásledování odůvodněný strach, což ale není případ žalobce. Dále žalovaný uvedl, že žalobcem uváděné ekonomické potíže v zemi původu z něj nečiní uprchlíka a že čistě ekonomické důvody, jakkoli by byly tíživé, nemohou být důvodem udělení azylu, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnosti, rasové nebo politické skupině, což ale zjištěno nebylo. Nesplacený dluh žalobce podle žalovaného nijak nesouvisí s důvody taxativně vymezenými v § 12 písm. b) zákon o azylu.
15. Dále žalovaný uvedl, že v tvrzeních žalobce neshledal existenci důvodu hodného zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, že v této souvislosti přihlédl zejména k rodinné, sociální a ekonomické situaci žalobce, jakož i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce popsal jako dospělého, svéprávného, praceschopného a zdravého muže. Poté žalovaný připomněl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností, přičemž životní situaci žalobce vyhodnotil jako nikterak mimořádnou, z čehož podle

žalovaného vyplývá, že se nemůže jednat o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť jde o případ zcela běžný. Znovu také připomněl, že humanitární azyl není určen k pouhému zřízení pobytového oprávnění.

16. Krajský soud nedospěl k závěru, že by se uvedené úvahy žalovaného vymykaly judikaturnímu chápání institutu humanitárního azylu, resp. výkladu neurčitého pojmu „případy zvláštního zřetele hodné“ v kontextu § 14 zákona o azylu. Žalovaný komplexně zrekapituloval pobytovou a osobní situaci žalobce a při hodnocení naplnění zákonných podmínek humanitárního azylu zcela správně hodnotil zejména žalobcův věk a zdravotní stav, neboť v těchto hlediscích by bylo eventuálně možné nalézt důvod znemožňující mu bezpečně odcestovat zpět do vlasti. Dále žalovaný zcela správně zdůraznil, že humanitární azyl není určen k zajištění pobytového povolení, a v souladu s výše uvedenou judikaturou upozornil na to, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a že je udělován jen za výjimečných okolností, a to v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo naprosto „nehumánní“ azyl neudělit. Tyto hodnotící úvahy jsou podle krajského soudu svým obsahem i rozsahem zcela dostatečné, logické a odpovídající ustálené judikatuře, v níž NSS vymezil obvyklé situace, v nichž připadá udělení humanitárního azylu v úvahu (viz výše), tj. u nichž se jedná o „případy zvláštního zřetele hodné“, přičemž je zjevné, že případ žalobce pod žádnou z uvedených situací podřadit nelze. Žalovaný vzal do úvahy veškerá učiněná zjištění, tato náležitě vyhodnotil a své závěry též odpovídajícím způsobem odůvodnil. Žalobou napadené rozhodnutí tak není ani nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ke správnému uvážení se žalovaný nedostal, neboť dospěl k řádně odůvodněnému závěru, že zadluženost žalobce ve Vietnamu není případem zvláštního zřetele hodným.
17. Žalobce se mylí, že jím vylíčené finanční potíže (existence dluhu ve Vietnamu v řádu set tisíc korun) měly být žalovaným posouzeny jako důvod pro udělení humanitárního azylu. Krajský soud shodně s žalovaným považuje za zcela evidentní, že žalobci nebylo možno mezinárodní ochranu ve smyslu § 14 zákona o azylu udělit, neboť okolnosti azylového příběhu žalobce nejsou ničím specifické ani výjimečné, tj. „hodné zvláštního zřetele“. Ekonomické potíže žadatele o mezinárodní ochranu v zemi původu nemohou být důvodem hodným zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, pokud k nim nepřistoupila žádná další okolnost, jež by běžnou povahu těchto potíží kvalitativně změnila a povýšila na důvody, které by si úvahu o udělení humanitárního azylu zasloužily (obdobně viz rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64).

D) Závěr a náklady řízení

18. Jelikož soud shledal žalobní body nedůvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 8. prosince 2025

Mgr. Barbora Berková v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

samosoudkyně